

شماره سند: ۹۸/EQ/۱۵۵	عنوان سند:	
تاریخ تدوین: ۹۸/۲/۳	پمفت آموزشی	
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۳	دفتر بهبود کفایت و آموزش	عوامل خطر راههای پیشگیری از سرطان
	بیمارستان ۲۲ بهمن	روده بزرگ

کلینیک آموزش سلامت

بیمارستان ۲۲ بهمن

۳۰۹ - داخلی ۳۲۵۹۵۵۱۶

سرطان کولورکتال (روده بزرگ)

در سرطان کولورکتال سلول های رکتوم و کولون غیر طبیعی بوده و بدون کنترل و نامنظم تقسیم می شوند.

علت دقیق بروز سرطان کولورکتال ناشناخته است. ولی مطالعات نشان داده است عوامل خطر خاصی، شانس ابتلا افراد را به سرطان کولورکتال افزایش می دهند.

عوامل خطر ابتلاء به سرطان کولورکتال:

سن : بعد از سن ۵۰ سالگی افزایش می یابد.
بیش از ۹ نفر از ۱۰ نفر مبتلا به سرطان کولورکتال سن بالاتر از ۵۰ سال دارند.

سابقه فامیلی ابتلاء به سرطان کولورکتال: حتی اگر سرطان کولورکتال کاملاً برداشته شود، سرطان های جدید در جاهای دیگر کولون و رکتوم ایجاد می شوند.

سابقه ابتلاء به پولیپ: بخصوص انواع بزرگ و متعدد

سابقه بیماری روده: کولیت اولسرو و کرون

سندرم های فامیلی خاص

سابقه فامیلی سرطان کولورکتال: بخصوص اگر سرطان در آن افراد قبل از سن ۶۰ سالگی شروع شده باشد.

رژیم غذایی: رژیم پرچربی خصوصاً چربی حیوانی

کم تحرکی

وزن زیاد

سیگار کشیدن : سیگاری ها ۳۰ تا ۴۰ درصد بیشتر از غیرسیگاری ها از سرطان کولورکتال فوتی کنند.

صرف الکل

علایم و نشانه های سرطان کولورکتال

تغییر در عادات روده ای مثل اسهال، بیوستی یا کاهش قطره مدفعه که بیش از چند روز طول بکشد. احساس دفع مدفعه که با انجام این کار هم بر طرف نشود. خواصی از رکتوم یا وجود خون در مدفعه درد متند یا متناوب معده ضعف و خستگی

انواع راه های تشخیصی و درمان در سرطان کولورکتال

آزمایش وجود خون در مدفعه : اگر جواب این آزمایش مثبت شود آزمایش های دیگر نظری رکتوم سیگموئیدوسکوپی یا کولونوسکوپی انجام می شود تا علت اصلی خواصی مشخص شود. براساس توصیه انجمن گوارش آمریکا، همه افراد در معرض خطر متوسط ابتلاء، از سن 50 سال به بالا باید

به یکی از موارد زیر عمل کنند:

1- آزمایش سالانه وجود خون در مدفعه

2- انجام سیگموئیدوسکوپی انعطاف پذیر هر 5 سال

3- کولونوسکوپی هر 10 سال

در صورت وجود علایم بالینی از روش های تشخیصی زیر استفاده می شود:

- آزمایش وجود خون در مدفعه، سیگموئیدوسکوپی

انعطاف پذیر، باریم انما و کولونوسکوپی

- آزمایش خون جهت بررسی وجود کم خونی

- بیوپسی و نمونه برداری

- سونوگرافی، سی تی اسکن، ام آر آی، رادیوگرافی آنژیوگرافی، PET از قفسه سینه، اسکن

درمان:

سه نوع درمان جراحی، اشعه درمانی و شیمی درمانی برای سرطان کولورکتال بکار می روند. درمان های جدیدتری نظیر آنتی بادیهای مونوکلونال هم در دست بررسی است. بسته به مرحله بیماری 2 نوع یا بیشتر از روش های درمانی انتخاب می شوند.

پیشگیری از سرطان کولورکتال

انجام آزمون های غربالگری : با آزمون های

غربالگری می توان پی به وجود پولیپ ها هم برد که برداشت آنها به پیشگیری از سرطان کمک می کند.

رژیم غذایی و ورزش: مجامع علمی بین المللی

پیش نهاد می کند که عمدۀ مواد غذایی موجود در هر و عده از منابع گیاهی باشد و هر روز حداقل 5 وعده میوه و سبزی مصرف شود و در ضمن از خوردن غذاهای پر چربی خودداری شود. بعضی مطالعات نشان می دهد که مصرف روزانه مولتی ویتامین حاوی اسیدوفولیک یا فولات می تواند خطر ابتلاء به سرطان کولورکتال را کاهش دهد. ورزش هم مفید است و جامعه سرطان امریکا حداقل 30 دقیقه فعالیت بدینی برای 5 روز یا بیشتر در هفته را برای پیشگیری از سرطان ها توصیه می کند.

آسپرین و داروهای دیگر : مصرف آسپرین می تواند از رشد پولیپ ها جلوگیری کند. داروی سلبرکس می تواند در کسانی که به دلیل سابقه فامیلی استعداد ابتلاء به پولیپ دارند باعث کاهش بروز پولیپ شود ولی مصرف این دارو ها بدلیل عوارض جانبی بصورت همگانی توصیه نمی شود.